

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ У СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ В УКРАЇНІ

Олена Лапузіна

кандидат педагогічних наук, доцент,

Анатолій Лобода

кандидат технічних наук, професор,

Анатолій Стрельченко

кандидат фізико-математичних наук, професор

Національний технічний університет «ХП»

У сучасних умовах методика дистанційної освіти, яка поєднує традиційні методи спілкування викладача і студентів на лекціях та семінарах в аудиторії, а також синхронні (одночасні) і асинхронні (із затримкою в часі) контакти через Інтернет, набула широкої популярності. Основною ідеєю методики дистанційного навчання є створення навчального інформаційного середовища, що поєднує комп'ютерні інформаційні джерела, електронні бібліотеки, відео- та аудіо- ресурси, навчальні посібники, тощо. У зв'язку з цим можна привести вислів ректора університету Fairleigh Dickinson в Нью-Джерсі, Майкла Джей Адамса: "Дистанційна освіта, в разі її якісної побудови, є таким ефективним методом навчання, як і стандартні заняття в класах і аудиторіях. Вона не краще і не гірше, а просто інша "[1].

У НТУ «ХП» також все більшої популярності набуває змішана система навчання іноземних студентів, коли частина навчального процесу переноситься у віртуальний простір [2]. Дистанційне навчання, як одна із компонент такої системи, дозволяє вирішувати значну частину проблем навчання іноземних студентів в Україні:

- проблема пізнього заїзду студентів;

- проблема перерви у заняттях у зв'язку із хворобою або поїздкою на батьківщину;
- проблема передчасного виїзду на батьківщину.

Перехід в цей час на навчання за індивідуальним навчальним планом з елементами дистанційного навчання дозволить студенту засвоїти необхідний обсяг навчального матеріалу, якісно підготуватися до заліково-екзаменаційної сесії та своєчасно отримати сертифікат.

При змішаній системі навчання установча частина курсу, базові концепції курсу та завершальний етап разом із атестацією покладаються на очну компоненту процесу навчання, а вивчення окремих тем здійснюється дистанційно.

Ефективність дистанційного навчання забезпечується тим, що для різних психотипів студентів навчальні матеріали з кожної теми містять різні компоненти – електронні версії підручників, конспекти лекцій, відео-лекції, матеріали для аудіювання, практичні, лабораторні та контрольні роботи, тести. Система дистанційного навчання за своєю природою є особистісно-орієнтованою. Студенти різних психотипів вибирають ті матеріали і ту форму їх вивчення, які для них найбільш прийнятні.

Серед різних навчальних матеріалів для іноземних студентів перших курсів та підготовчих факультетів університетів, за відсутністю мовного середовища, особливе значення мають відеоматеріали. Вони привчають студента до нерідної мови навчання, навчають сприймати матеріал в умовах, коли викладач використовує незнайому для студента лексику. Саме в таких умовах студент буде знаходитися на початковому етапі навчання в університеті. На нашу думку, найбільш доцільним є створення саме викладачами відео-занять, які мають базуватися на матеріалах курсу та відповідати навчальним планам дисципліни, що викладається іноземним студентам. Особливу увагу слід приділяти проблемі використання відеоматеріалів з Інтернету, необхідно прискіпливо відноситись до їх вибору, враховувати не тільки зміст, а й форму подачі і супровідну лексику. Наприклад,

для курсів з математики для іноземних студентів підготовчих відділень можна рекомендувати презентації, відеоуроки та тести І.В. Жаборовського, зразки яких наведені на сайті [3].

Найбільший здобуток дистанційної компоненти навчання полягає в тому, що вона привчає студентів самостійно вчитися. Разом з цим, сам факт доступу до дистанційних курсів, а також наявність технічних засобів не буде дієвим, якщо студента не навчити користуватися навчально- інформаційним середовищем, складовою частиною якого є він сам.

Тому інформаційні ресурси дистанційної компоненти використовуються нами і під час аудиторних занять. На заняттях викладач знайомить студентів з особливостями та можливостями системи дистанційного навчання, яку він пропонує студентам. Крім того, він навчає студентів використовувати багаті ресурси Інтернету – пошукові системи, статті Вікіпедії, перекладачі, системи аудіювання. Останнє особливо важливо для іноземних студентів перших курсів, які мають проблеми із сприйняттям усних пояснень викладача.

Важливим елементом системи дистанційного навчання є зворотній зв'язок студента з викладачем. Сьогодні найпопулярніший метод спілкування студентів в Інтернеті – електронна пошта або Skype. Це слід враховувати і під час організації спілкування студентів з викладачем.

Система дистанційного навчання на факультеті міжнародної освіти НТУ “ХПІ” постійно удосконалюється. Для дистанційного вивчення математики та різних розділів інформатики на факультеті використовуються навчальні матеріали та програмне забезпечення з відкритим доступом до сайту www.pfkpi.nnstr.com. Навчальні матеріали сайту відповідають типовим програмам Міністерства освіти і науки України для іноземних студентів підготовчих факультетів України.

Дистанційна система навчання сайту забезпечує оперативний контроль рівня засвоєння студентом навчального матеріалу за допомогою власної бази даних, де для кожного студента запам'ятовується історія його спілкування з системою. Суттєво, що при змішаній системі навчання автоматизована система

оцінювання рівня знань студента використовується, в основному, для самооцінки студентів. Атестація рівня підготовки студента покладається на очну компоненту навчання.

Результати тестування для всіх студентів системою обраховуються однаково. Ці результати запам'ятовуються в базі даних системи і можуть необмежене число раз покращуватись студентом. Результати виконання контрольних робіт студент пересилає викладачу електронною поштою або записує в гостьову книгу системи дистанційного навчання.

Практика використання навчальних матеріалів сайту та аналіз аудиторії відвідувачів сайту свідчать, що:

- всі студенти факультету відвідували навчальний сайт протягом останніх трьох років;
- студенти активно працюють над навчальними матеріалами — спостерігається до 10 відвідувань одної й тої ж теми для того, щоб отримати найвищий бал;
- після закінчення курсу навчання багато студентів відвідують сайт для того, щоб вивчати курси та розділи, які не входили до їхньої програми на підготовчому факультеті, а зустрічаються на старших курсах університету;
- географія відвідувань сайту включає студентів із Близького Сходу, Африки та Латинської Америки.

Таким чином використання змішаної системи навчання іноземних студентів дозволяє активізувати навчальну діяльність студентів, привчити їх самостійно підвищувати рівень своїх знань за допомогою Інтернету і вирішувати організаційні та методичні проблеми навчання іноземних студентів в умовах навчання в Україні.

Література

1. <http://student.by.com/news006.htm>.

2. Технология и ресурсы электронного обучения / Руткаусльене Д., Кубилионас Р., Гудониене Д., Цыбульскис Г., Сук А.Ф., Синельник И.В., Сидоренко А.Ю., Осина Т.Г. – Харьков: Изд-во “Точка”, 2011. – 352с.
3. Презентации, видео уроки и тесты по математике. – Електрон. дані. – 2012–2014. – Режим доступу: <http://www.urokimatematiki.ru/>. – Назва з екрану.

УДК 37.04

Лапузіна О.М., Лобода А.І., Стрельченко А.Й. Дистанційне навчання в системі підготовки іноземних студентів // Новий Колегіум. – 2015. – № _____. – С. _____.

Розглядаються особливості використання елементів дистанційної освіти при навчанні іноземних студентів в університетах України. Обґрунтована доцільність змішаної системи навчання, коли установча частина курсу, базові концепції курсу та завершальний етап разом із атестацією покладаються на очну компоненту процесу навчання, а вивчення окремих тем здійснюється дистанційно. Такий підхід дозволяє активізувати навчальну діяльність студентів, привчити їх самостійно підвищувати рівень своїх знань за допомогою Інтернету і вирішувати організаційні та методичні проблеми навчання іноземних студентів в умовах навчання в Україні.

Ключові слова: навчання, іноземні студенти, дистанційна освіта, змішана система навчання, психотипи студентів, особистісно-орієнтований підхід, база даних.

УДК 37.04

Лапузина Е.Н., Лобода А.И., Стрельченко А.И. Дистанционное обучение в системе подготовки иностранных студентов // Новый Коллегиум. – 2015. – № _____. – С. _____.

Рассматриваются особенности использования элементов дистанционного образования при обучении иностранных студентов в университетах Украины. Обоснована целесообразность смешанной системы обучения, когда установочная часть курса, базовые концепции курса и завершающий этап вместе с аттестацией относятся к очной компоненте процесса обучения, а изучение отдельных тем осуществляется дистанционно. Такой подход позволяет активизировать учебную деятельность студентов, приучить их самостоятельно повышать уровень своих знаний с помощью Интернета и решать организационные и методические проблемы обучения иностранных студентов в условиях обучения в Украине.

Ключевые слова: обучение, иностранные студенты, дистанционное образование, смешанная система обучения, психотипы студентов, личностно-ориентированный подход, база данных.

UDK 37.04

Lapuzina O., Loboda A., Strerelchenko A. Distant learning in training of foreign students // New Collegium. – 2015. – № __. – P. ____.

The problems of distant education elements using in foreign students teaching at Ukrainian universities are discussed. The expediency of mixed training system, when a constituent part of the course, the basic concepts of the course and the final stage with the attestation rely on full-time component of learning process, and the study of special subjects is performed remotely. This approach allows activating the learning activities of students, teaching them to raise their own level of knowledge through the Internet and solving organizational and methodological problems of foreign students teaching in studying in Ukraine.

Keywords: education, foreign students, distant education, mixed educational system, psychological types of students, personal-oriented approach, and database.